

Съдържание

Майсторски класове

2 LA ВОНЕМЕ

Геогри Текев

Академично слово

5 Апология на литературната история

Проф. Михаил Неделчев

Семинари

10 В очите на чужденеца

11 Игри, решения

Деница Димитрова

12 Жреците на фригийската Кибела

Доц. Майя Василева

Образи

13 Етюди, ескизи, експерименти

13 От двете страни на желанието

Любина Топова

14 10 академични награди...

15 Илиянци – Буенос Айрес

Деница Димитрова

15 Анти-СПИН

Любина Топова

Действителности

16 И има някаква тайна

Интервю на Милена Шушулова с
Людмил Ангелов

16 10 години по-късно ...

Веселина Василева за метаморфозите на
Ева Волицер и НБУ

**16 Стихове от Христина Попова и
Стоян Ружев**

Ne varietatem timeamus

ЛА ВОНЕМЕ – ЕДИН МЕЖДУНАРОДЕН ПРОЕКТ НА РАЙНА КАБАИВАНСКА

През декември 2010 г., в рамките на проекта “Райна Кабаиванска представя свои студенти на международна сцена”, Софийската национална опера и балет постави на своята сцена операта “Бохеми” от Джакомо Пучини. Проектът е по идея на Райна Кабаиванска и се реализира под егидата на Нов български университет.

Партньори на събитието са Софийската национална опера и балет и Театро комунале “Лучано Павароти” в Модена.

“Бохеми” в София беше поставена специално за ученици на Райна Кабаиванска – български и италиански изпълнители от школата на знаменитата оперна актриса, нейни студенти от класовете ѝ в Академия “Веки – Тонелли” в Модена, Академия Киджана в Сиена и в Нов български университет в София. С това събитие завърши и десетото издание на Международния майсторски клас на Райна Кабаиванска в Нов български университет. Първият майсторски клас на Райна Кабаиванска в България се организира от НБУ през 2001 г., а през 2002 г. Райна Кабаиванска основава дарителски фонд в НБУ, който продължава нейната благотворителна дейност в България. Фондът присъжда стипендии за обучение на млади оперни изпълнители в България и в Италия. Повече от 100 млади изпълнители от 5-те континента са се обучавали в Майсторския клас в НБУ, а близо 40 са стипендиантите на фонда, които са продължили обучението си при Райна Кабаиванска и са представени от голямата оперна актриса на професионална сцена.

Спектаклите в София – на 9-10-12 и 14 декември, бяха под диригентството на маестро

Алдо Сизилло – директор на Театро комунале “Лучано Павароти” в Модена, постановката е на българския режисьор Бойко Богданов, а режисьор на спектаклите беше Вера Петрова. Главните роли бяха изпълнени от студенти на Райна Кабаиванска от Италия и от България – Мария Агреста, Доротея Доротеева, Силвия Тенева – Мими; Кристина Баджо, Мария Радоева и Вера Гиргинова – Мюзета; Марко Фрузони и Кирил Шарбанов – Рудолф; Даниел Стефанов и Веселин Михайлов – Марчело, Матео Ферара – Шонар; Костадин Мечков – Колин.

Кабаиванска, която помним с изключителните ѝ интерпретации и в двата женски образа – Мими и Мюзета, беше избрала може би нарочно това заглавие за проекта си в София – за да даде възможност на всеки от учениците да се представи по най-добрия начин в едно произведение на равностойни персонажи. Някои от изпълнителите, особено от италианските ученици на Кабаиванска, познаваме добре и от други техни изяви на голяма сцена, за други това беше вълнуващ дебют със запомнящ се успех. За Мария Агреста си спомняме от Сферистеро на Мачерата през лятото на 2010 г., където тя беше истинската изненада на фестивала с брилянтното си изпълнение на роля на Одабела от “Атила”. Кристина Баджо – лауреат на наградата за най-добра изпълнителка за 2010 г. на Armel Opera Competition and Festival, си спомняме и от съвсем скорошния ѝ дебют в Будапеща в “Огнения ангел” на Прокофиев (L’Ange de Feu (Prokofiev)). Добре известен е и Матео Ферара от вече многобройните си участия на сцените на италианските оперни театри, както и тенорът Марко Фрузони с обещаващи дебюти и изпълнения в Италия и в чужбина през 2010 г. Публиката в България, Италия и Германия познава Мария Радоева, Вера Гиргинова, Доротея Доротеева и Силвия Тенева както от концертния подиум, така и от техни изяви в централни партии на оперната сцена. Със силни дебюти в този

проект на Кабаиванска на сцената на Софийската национална опера и балет се представиха тенорът Кирил Шарбанов, лауреат на стипендията на фонд “Райна Кабаиванска” за 2009 г. и 2010 г., баритоните Даниел Стефанов и Веселин Михайлов, лауреати на фонд “Райна Кабаиванска” за 2010 г. и обещаващия млад бас – Костадин Мечков. Публиката в София очакваше спектаклите с голям интерес, след като те бяха обявени от Райна Кабаиванска през октомври в София, когато тя откри юбилейния 150-ти сезон на първия български оперен театър, заедно с неговия директор Пламен Каргалов. Близо два месеца младите изпълнители бяха подготвяни за ролите си от пианист-акомпанятор, режисьор и от самата Райна Кабаиванска. Спектаклите бяха истинско събитие за българската столица. Препълнените салони и на четирите поредни спектакъла (нещо рядко срещано вече) аплодираха продължително младите изпълнители. Разбира се публиката достигаше до моменти на върхов възторг при появата на Кабаиванска в края на спектаклите, обожавана от своите ученици и публика. Очевидно качеството на спектаклите, особено по отношение на вокалната подготовка на изпълнителите, беше напомнила за разцвета на оперното изкуство, а възторгът и продължителния поклон пред Кабаиванска беше жест на благодарност и дълбоко уважение за нейната грижа към изкуството и неговото дълговечие.

Събитието се проведе под патронажа на

Кмета на София, Министъра на образованието, младежта и науката на България и Посланика на Република Италия в България, и се реализира благодарение на стипендиите на Фонд “Райна Кабаиванска” към НБУ и основното спонсорството на фондация “Америка за България”.

През следващата година проектът ще продължи с нова постановка на “Бохеми” на сцената на Театро комунале “Лучано Павароти” в Модена като съвместна продукция на този италиански театър, Софийската национална опера и балет и Нов български университет.

Георги Текев,

*Изпълнителен директор на
Нов български университет,
мениджър на проекта*

АПОЛОГИЯ НА ЛИТЕРАТУРНАТА ИСТОРИЯ

Проф. Михаил Неделчев

На 11 ноември в Университетския театър на НБУ се състоя церемония по повод удостояването на проф. Михаил Неделчев със званието “Почетен професор на Нов български университет”. Тук ви предлагаме част от академичното слово, което произнесе проф. Неделчев.

Уважаеми колеги, уважаеми дами и господа,

Моята апология на литературната история би могла да отговори по-точно на едно от значението на думата и да се превърне в защита на литературната история пред съда на съвременната обща хуманитаристика, която често-често изрича в ново време твърдения за невалидността на тази научна дисциплина. И нотки на такава защита ще прозвучат в това слово. Но аз предпочитам да мисля апологията по-скоро като една възможност да направя сега една възхвала на нашата професия, на самото практикуване, на пребиваването в литературната история. Предпочитам и това тържествено слово да бъде пределно лично, за да мога да изразя щастие да усещаш как вътре в теб протича историята, щастие да свидетелствуваш за историята. Самият жанр на апологията предполага използването на лична интонация.

Историчите на общосоциалното и на политическото сякаш нямат притеснения да правят подобни апологии. За изминалия двадесети век създаването им дори се превръща в традиция. Какво, липсата на самочувствие или усещането за ненапълна обособеност на заниманието ли пречи на литературните историци да имат своите? Е, нека сега преодолеем тези задръжки.

Разбира се, нормално е за един литературен историк да започне своята апология с един преглед /макар и съвсем кратък в случая/ на съществуващите апологии на историята – та те по същество са по-скоро явления на литературата, отколкото на някаква систематична наука. Няма да разширявам обхвата на обглежданите творби – както тематично, така и по време. Няма да се връщам например към Платоновата Апология на Сократ. Ще възхваля именно така масирано явяващите се апологии на историята около средата на миналия век – така близки по патоса си, независимо каква точно е по-конкретно жанровата им форма.

Но нека преди това си отговорим на още един въпрос: а защо точно историята, а не някакви други науки – например социологията или антропологията, предизвиква своите апологии? Отговорът ще бъде съвсем прост. Защото точно историята дава на носителя си едно съвсем специфично усещане за щастие. Ние говорим отново и отново, че литературата ни прави множество хора, че ни дава възможност да изживяваме множество съдби, че чрез нея можем да пребиваваме в различни светове. В различни форми и с различна интензивност нещо подобно ни дава и историята. При преживяване на/пребиваването в историята удивителното е непрекъснатостта на предоставянето на тези светове, самото усещане за процесуалност, за сплитане на историческите редове, за получените гледки на разцвет и разпад на тези светове, за явяването и изчезването на личностите. Тук не говоря за вострастените читатели на исторически съчинения и дори за професионално занимаващите се с история. Думата ми е за прите-

жаващите и разполагащите с историята, за тези, в чиито уши непрестанно свисти вятърът на историческите времена. Това не е цялата професионална общност на историците. Тези, за които говоря са малцина. Независимо дали пишат в момента някакво историографско съчинение или подготвят необходимата фактология, независимо дори дали в момента са професионално практикуващи, тези малцина просто живеят в историята, тя ги преизпълва, те я мечтаят и тя за тях е точно толкова актуална и видима, колкото и настоящето им.

Употребих на няколко пъти изрази като “пребиваване в историята” и се сепвам: та историята няма свое място някъде там, тя не е нещо обективно дадено, тя се твори. За това ни предупреждава Асен Игнатов в своята “Антропологическа философия на историята”:

“Невъзможността да бъдат приложени традиционните онтологически понятия към историята намира израз при всеки опит историята да бъде разбрана с тяхната помощ. /.../ Наистина ли е възможно историята да бъде нещо материално, идеално или спиритуално? Промисленият отговор на този въпрос трябва да отхвърли и трите тълкувания на историята. Историята не е нито Платонова идея /защото тя се отличава с емпирична фактичност/, нито идея в смисъла на Бърклианския идеализъм /защото тя като история не съдържа нищо сетивно/. Тя обаче не е и дух, защото не съществува по начина, по който съществува един субект, а духът не може да бъде друго освен субект. Историята не мисли и не чувства, историята не може да заповядва или да принуждава, накратко: тя не може да упражнява нито една от онези дейности, които се очакват от един субект. Да мислят, да чувстват, да принуждават, да апелират, да отсъждат, да изказват похвали могат само отделните хора. Само те са субекти.” По-нататък: “Историята не може да бъде премерена, не може да бъде докосната и видяна, не заема място в пространството. // Историята най-добре може да бъде разбрана като релация.” И следва едно пространно обяснение за извънредната усложненост на историческата релация.

Но аз в никакъв случай не искам да се вписвам в несекващите спорове за природата на историческото, да добавям две-три непремерени изречения към огромния корпус от съчинения върху философия на историята. Моята цел е да се вгледам в самата фигура на историка – и то с една-единствена задача: да усетя неговото удоволствие от това живеене в историята, макар и историята да няма свое отделно собствено място. Да видя как е изразено това удоволствие в апологетичните текстове за историята. Но мога да имам като предупреждение и загадъчните изречения на Валтер Бенямин от началото на шестия фрагмент на “Централният парк: “Възхвалата или апологията се стреми да прикрие революционните моменти в хода на историята. Тя по-скоро се стреми да създаде континуитет.”

И така: все пак *апологиите*...

(...)

Апологетиката като лично свидетелстване

Наистина е огромно щастие да бъдеш литературен историк, твърдя го непрекъснато, усещал съм го винаги през десетилетията.

Първата ми публикация през 1965 г., в сп. “Литературна мисъл”, бе по същество литературноисторическа. Това бе един коментар към писмо на д-р Кръстев до цар Фердинанд против праядо ми генерал Фичев. Бил съм втори курс студент славянска филология. И в следващите години пишех – наред с критическите статии и текстове с литературноисторическа тематика. Но това бяха портрети, скици, обзори, жанрове, които не ме изразяваха пълноценно.

Всичко започна истински около 1976-1977 г., след натрупването на достатъчен обем, на критична маса от факти на литературната история, както и след освобождаването от властта на литературоведските моди, за да добия способността на конструирам нови, непознати, само мои си литературноисторически сюжети.

Първа възхвала: Прозрението и мечтата по текста

Литературноисторическият сюжет ти се дава отведнъж. Ти го твориш в някакво наистина екстазно състояние, едвам успяваш да запишеш общите му очертания, самото му название. Поводът може да бъде покана за конференция, за беседа, но може и да те застигне без каквато и да е причина.

След това той започва да зрее в теб, да се изпълва с плът. Но дълго пребивава някъде на границата на идеалното. Ти го мечтаеш, сънуваш дори. Фразите от бъдещата студия текат като вътрешен поток на речта. Само малка част от тях записваш, трупаш в предварителната папка. Цялото ти четене и на други текстове е подчинено някак на този процес, имаш усещането, че услужливо ти се подават и чужди съчинения, които ще ти свършат работа, ще те подкрепят; вадиш цитати, които после никога не използваш.

Виждаш как литературата се преподава; как персонажи на литературноисторическото /автори, творби, стилови явления е тематични поредици, социокултурни феномени/ застават в същностни релации, на истинското им място. Виждаш как творбите започват да се хранят една друга с енергиите си. Виждаш образуването на силови полета, които създават нова динамика.

Изпитвал съм всичко това при формулирането на литературноисторическите ми сюжети за Яворовата литературна личност, за автобиографизма и трите социални роли, за големия исторически сюжет на Йовков, за националния митопоетически текст и за могъщото му въздействие, за великата българска система от биографии /Левски и Ботев, Гоце и Яворов/, за недоизградената жанрова алтернативна система на белетристиката от 60-те-70-те години на миналия век, за “На Острова на блажените” като най-краен израз на българския литературен персонализъм /и изобщо за този персонализъм като основна характеристика на българската литература в много нейни периоди/, за обърнатата противопоставност на “Септември” и “Двенадцать”, за всекидневната художественост и за културните пространства на любовта, за тримата големи поети от късната социалистическа епоха, за раждането на жанра на поетическата възхвала у Иван Теофилов и Христо Фотев като алтернатива на комунистическата ода, за мечтата по 1907 година като родина на българския интелегент и за волята за представителност и окончателност, проявена през 1910 г., за новите въплъщения на фигурата на огняроинтелигента и за тяхната съдба, за медитеранския излаз у Димитър Димов, за щастливата хетеротопия Швейцария, за невъзможността на Вен.Тин. да дебютира и посмъртно, за българските градски текстове на културата и за страстта по градовете, за еротиката и творческата възбудимост през 30-те, за ритуалния отказ на Яворов да пише поезия след смъртта на Мина през 1910 г. И още десетки и десетки реализирани лични проекти. Често едно прозрение, един вече направен литературноисторически сюжет отключва цяла серия нови след себе си /така бе с мен след първите ми важни работи за Яворов – последваха сюжети за Лилиев, Дебелянов, Теодор Траянов и мн. др./ Но и също се дадоха десетки и десетки други прозрения, фиксирани с по няколко шрихи и останали засега и може би завинаги в света на идеите.

Втора възхвала: Фактологическото натрупване и дебненето на мига за написването на студията

Не само четенето на основните текстове, на самите визирани произведения, отново и отново, в упоение, но и радостта да постигнеш изчерпателност при съставянето на библиографиите, да видиш според принципа *de visu* всяка публикация и колкото се може повече архивни материали, да осигуриш пълнота при изчитането на периодиката от епохата, при възстановяването на историите на текстовете, при реконструирането на стратегиите на опубличностяване, цялата тази радост е изключително важна част от общата емоция. Съвестното практикуването на така наречените помощни дисциплини на литературоведа дава едно твърде специфично задоволение. Литераторите винаги имат съзнанието за безкрайността на възможните прочити, за невъзможността да се постигат всички смисли, за оставащите винаги неясноти и смътности. / Те са свръхважна част от литературността, разбира се/. Е, именно въпросните изчерпателност и пълнота дават нещо като позитивистична полусциентистка сигурност на литературния историк, дават му усещането за постигнат предел, за направен цялостен обхват.

Бих направил отделна апология за осигуряването на подосновите за бъдещите литературноисторически прозрения на текстологическата работа при съставянето, редактирането и коментарирането на събраните съчинения на големите и малките класици. В моята професионална биография изключително място имат обемните бележки към т. първи на Яворовите съчинения от 1977 г., но и коментарите ми към томове на Вазов, Разцветников, Христо Силянов, Петко Росен и мн. др.

Най-голямата магия е обаче написването на самото съчинение. Там трябва да издебнеш мига, когато то е на фокус в съзнанието ти, трябва да намериш времето на интензивността, а не на екстензивността. Тогава то се отлива. Само така текстът ти ще стане плътен и въздействащ.

Трета възхвала: Знаците с више

Ние, част от литературните историци, сме силно суеверни. Убедени сме, че получаваме знаци свише – картбланш да вършим дейността си. Разбира се, тези знаци са предимно книжни. Тъй като това е област на личната тайна, ще изброя – без да влизам в самите сюжети на даването на знаците – някои от тях:

- възможността да закупя цялото течение на Вазовата литературна крепост, списание “Българска сбирка” точно с голям хонорар за бележки към том на Вазов;
- случаят с Йордан Йовков и гробището в Чифуткьой, което напълно потвърди тезата ми от “Големият исторически сюжет на Йовков; появата преди това на белия гълъб в театъра на Добрич /тогава Толбухин/;
- около Яворов: плащето момиче пред статуята на Яворов, което напълно преобърна представите ми относно смисъла на заниманията с биографизма и автобиографизма; пратената ми книжка на “Стихотворения-1904” с бележките за рецензията на самия Андрей Протич и мн. др.
- възможността да закупя ръкописи на Силянов /никога дотогава те не се бяха появявали/ с хонорар от моето издание на мемоарната му трилогия;
- около “Мисъл” и “Демократически преглед” – самото ми битие в родната ми къща на

“Хан Аспарух” срещу къщите на д-р Кръстев и на Тодор Влайков; дарената ми ритуална снимка на кръга “Мисъл” от дъщерята на д-р Кръстев; пратения ми екземпляр на Пенчо Славейковото издание на том първи на Алеко Константинов, екземпляр номер две, подписан за г-жа Радка Кръстева;

– закупуването след дълго търсене на книжките на ранния Владимир Полянов точно с хонорара за току-що публикуваната ми юбилейна статия за Полянов в “Литературен фронт”. И пр., и пр.

Студиите-прозрения обрастват с празнично-битови и интимни сюжети. Те имат и някакво свое независимо, самостоятелно битие.

И още едно друго важно суеверие: за да ми бъде разрешено и занапред да се занимавам с Яворовите сюжети, аз никога не отказвам каквато и да е покана, какъвто и да е ангажимент във връзка с Яворов – от каквото и да е маргинално място да идва дори, според представите на повечето елитарно настроени колеги.

И последно: литературноисторическите сюжети ми дадоха приятелството на двама прекрасни възрастни господа – синовете на Христо Силянов – парижанинът Евгени Силянов и на Петко Росен – Росен Чорбаджиев.

Четвърта и последна възхвала: Как четем, как представяме нашите литературно исторически съчинения?

В нашите среди често се говори, че всяка юбилейна литературноисторическа конференция се оформя по образ и подобие на своя патрон. Познаващият неписаните правила литературен историк съзнава ритуалността на всички моменти, свързани с опубличностяването на своето съчинение. Той е застъпник. Той възплащава в момента. И трябва да чете ясно и отчетливо. Той трябва да бъде артист, да нахвърли себе си. Такова възплащаване той трябва да постига особено когато пътува из страната с такава мисия.

Само преди месец ние направихме всичко както трябва за трагическите юбилеи на 1910 г.

Ще се върнем сега на финала към значението **на апология като защита, като пледоария пред съда на съвременната хуманитаристика или поне на онези хуманитаристи, които, тласкани от модите**, отричат в последните десетилетия литературната история. Е, как да се откаже от практикуването на литературната история и да се насоча към нещо друго. Та това означава да се откаже от себе си. Но аз дори и ще нападна и ще кажа: о, колеги историци, поради что се отказвате от литературната история, за да станете литературни антрополози или общосоциални историци. Или забравихте радостите и удоволствията, които литературната история ви даваше?

А какво да правим все пак с външните опити да се обявява нашата професия ако не за несъществуваща, то поне за проблематична? Ами, може би е добре да съществува тази тръпка. За тонус.

В очите на чужденеца

На 7 декември в НБУ се проведе семинарът “Традиционното османско облекло през погледа на друговеца (XVI век)”, организиран от департамент “Средиземноморски и източни изследвания”. Лектор бе Надежда Сярова – докторант в СУ “Св. Климент Охридски”. Тя е преводач на “Пет книги за нравите, обичаите и живота на турците” от Джовани Антонио Менавино и е автор на книгата “Един италианец в двора на султана”.

През 16 век Османската империя бележи апогей в своето военно-политическо развитие и ислямът става световна религия. Походът на Селим Първи (1516/17) е последван от завладяването на огромни по мащаб територии – Близкия изток, Мала Азия, Северна Африка и Югоизточна Европа. Султанът е безспорен водач в целия ислямски средиземноморски свят (с изключение на шиитски Иран). Християнска Европа проявява интерес към империята, вълнува се от бита и културата на османците. Оказва се, че най-любопитно за западния човек, е облеклото на османските жени, на еничарския корпус, на османското духовенство и на неформалните софистки братства, които се отличавали със скандален външен вид според разбиранията на европеца.

В Корана се споменава, че женското облекло трябва да е “скромно и благочестиво”. Жената била крехко и свято нещо, което трябвало да се запази скрито и неопетнено от външния свят и абсолютно задължително било да са покрити т.нар. “забранени части” – “аврах”. “Аврах” е доста разтегливо понятие, което се отнасяло както за зоната от шията до под коленете, така и - в повечето случаи – за цялото тяло на жената. Между жената и останалия свят трябвало да има “завеса” (оттам и произхожда думата “фередже”), за да бъде отделена от него и запазена. Облеклото ѝ трябвало да бъде широко, да не очертава по никакъв начин тялото ѝ, да е непрозрачно и да не носи белезите на чужда религия. От дрехата можело единствено леко да се подават върховете на обувките, а ръ-

кавите покривали дори ноктите на ръцете. Също така обърнато специално внимание на различните видове женски дрехи и покривала за глава и лице, много от които имат своите корени в традицията на народите, населявали някога Северна Африка и Близкия Изток. Не всички жени са били забулени – понякога се позволявало да откриват лицата си повреме на поклоненията, когато били омъжени или когато ставали на преклонна възраст.

Основното облекло на жените и мъжете било почти еднакво, като имало разлика единствено в детайлите. Преобладавали кожите, богатите украшения и ярките цветове. Черното било цвета само на някои части от духовенството. Дрехите се регламентирали със специални султански укази. Времето на Баязид II е периодът на великолепието на османското облекло. Заможните мъже и жени били покрити от главата до петите със златоткани дрехи, скъпоценни камъни и редки кожи. Флоралните мотиви в бижутата били

много популярни. Мъжете по стар тюркски обичай оставяли само един кичур коса върху главата си. Смятало се, че косата отнема силата на човека. Туркините, пък, се славели с великолепните си и поддържани коси, които носели на множество плитки и се каносвали с червена или черна кана. Изписвали веждите си с черни багрила, като ги склучвали в една – нещо което било крайно неестетично от гледна точка на европейците.

Сред османските войски също имало строги правила за обличане, които отговаряли на позицията в съответната войска. Някои от членовете на суфиските братства са оставяни да се разхождат чисто голи из улиците. Дервишите са изобразявани облечени в груби кожи, напълно обезкосмени и понякога с открити интимни части. Освен с облеклото си, те скандализирали мисленето на европейците и с факта, че сами нараняват тялото си и се самобичуват.

Деница Димитрова

Игри, решения

В заседателната зала на библиотеката на НБУ се проведе открита лекция по психология на любопитно формулираната тема: “Моделиране на взимането на решение и теория на игрите”. Лекцията бе представена от доц. д-р Морис Гринбер. Т.нар. “Теория на игрите” е математическа дисциплина, която изучава моделите за вземане на оптимални решения в условията на конфликти. Централна тема на лекцията бе играта “Дилема на затворника”. Това е отворен тип игра, в която един участник може да спечели или загуби, може всички да спечелят, а може и всички да загубят. “Дилемата на затворника” е психологически модел на поведение, намиращ отражение и в икономиката. Примерната ситуация, която е в основата на името на играта е следната: двама престъпници са заподозряни и биват разпитвани в отделни помещения. Ако и двамата мълчат, при липса на доказателства няма да бъдат осъдени, т.е. ще спечелят. Дилемата обаче на всеки от тях е такава: “Ако аз си мълча, а другия си признае, то той ще получи по-малка присъда, защото съдейства на правосъдието, а аз ще имам по-тежка присъда, защото не съм признал.” Има обаче и трети вариант – ако и двамата признаят, и двамата ще бъдат осъдени. Всеки от тях може да избере да си мълчи и да се надява и другият да мълчи или да си признае (за да има по-малка присъда) и да се надява другият да си мълчи.

Онези, които са гледали филма “Красив ум” със сигурност знаят нещо за математика Джон Форбс Неш, който получи Наградата по Икономика в памет на Алфред Нобел, заедно с Джон Харсани и Райнхард Зелтън, за изследване, свързано с теорията на игрите. Един от аспектите, с които се занимава дисертацията на Неш (“Некооперативни игри”), е въвеждането на понятието “равновесна точка” или “равновесие”. В играта всеки играч има множество от стратегии и множество от съответни функции на възнагражденията. Стратегиите са в равновесие, когато стратегиите на който и да е играч максимизират неговата платежна функция, ако стратегиите на останалите иг-

рачи са фиксирани. Неш извежда редица свойства на равновесието и доказва, че всяка игра с краен брой играчи и непрекъснатата платежна функция, притежава поне една равновесна точка.

Както при всяка теория, и тази има своите неразрешени проблеми. Доц. М. Гринберг се спря на 3 проблема на теорията на игрите. Първият – избиране само на някои, а не на всички възможни стратегии. Вторият – агентите в играта нямат достатъчна възможност, за да провеждат разсъжденията, които биха позволили да се стигне до теорията на Неш. И проблемът, който бе в основата на лекцията – избиране на друга стратегия, различна от единствената такава на Неш. Основният въпрос бе: защо хората са добри към напълно непознати хора, т.е. на какво се дължи проявата на кооперативност? Това е необясним тип поведение според теорията на игрите.

Деница Димитрова

Илюст. Мауриц Ешер, “Пеперуди”

Жреците на фригийската кибела

На семинара “Индо-европейско и класическо общество” с водещ проф. Петър Димитров, гостува проф. Лин Ролър от Калифорнийския университет в Дейвис, САЩ, с лекция на тема “Майка Кибела и нейните жреци-евнуси”. Проф. Ролър е дългогодишен изследовател на малоазийската древност и по-специално на древна Фригия. Повече от тридесет години участва в археологическия екип, проучващ Гордион, фригийската столица, и публикува две монографии върху материали от разкопките. Нейната книга “In the Search of the God, the Mother” (1999) остава за сега най-доброто написано за култа на фригийската богиня, наричана от елините Кибела, а от фригите – Кибелейска Майка. Тя еднакво добре познава фригийските паметници

и гръцките литературни и изобразителни сведения за Кибела.

В сегашната си лекция Лин Ролър проследи развитието и промените в изображенията на Великата богиня-майка от Фригия до Рим. Вниманието ѝ бе насочено към откриване на свидетелства, главно визуални, за жреците-евнуси на Кибела, известни от храма ѝ в Песинус (централна западна Мала Азия, близо до днешния турски град Сиврихисар). Традицията на самокастриращите се жреци се свързва с елинските митологични разкази за Атис и Кибела, познати от елинистическата епоха насетне.

Анализът на американската изследователка показва, че някакви, макар и не категорични, сведения за жреци-евнуси могат да се открият едва в Рим, след приемането на култа на Магна Матер. Такива данни категорично липсват в собствено фригийските паметници и текстове.

Представеният анатолийски материал предизвика голям интерес сред студентите. Те поставиха и редица интересни въпроси, провокирайки дискусия – за ролята на евнусите в Римската и Византийската империя, за връзката между латинското име на келтите – гали и жреците-евнуси, също наричани гали.

Доц. Майя Василева

www.nbu.bg

Етюди, ескизи, експерименти

Фестивалът “Фест-2010 Образование – обучение – резултати”, организиран от департамент “Изящни изкуства” по проект на двама преподаватели: доц. Валентин Савчев и Ива Владимирова. Основната идея на проекта е демонстриране на нивото на обучение в областта на визуалните изкуства в НБУ. Той е също така част от диалога между Столична община и университета. Проектът се реализира със съдействието на Фонда за стратегическо развитие към НБУ и Столична Библиотека.

Фестивалът стартира с откриването на изложба и концерт, организиран от Симо Лазаров, който представи произведения

на студенти и преподаватели. Изложбата, състояла се в зала “София”, включваше етюди, ескизи и творчески експерименти. На семинарите и дискусиите, проведени в залите, “Вяра” и “Надежда”, бяха дискутирани методологическите страни на преподаването на визуални изкуства. Голям интерес предизвика семинарът, осъществен от групата “Цвят”, включваща преподаватели от различни висши училища

Фестивалът завърши с модно ревю на студенти от програмите на департамент, “Дизайн и Архитектура”, чийто организатори са доц. Йорданка Чернаева и Нели Рангелова.

УД

От двете страни на желанието

В Университетския театър на НБУ бе премиерата на пиесата на Хедър Рафо “Двете страни на желанието”. Тя бе в рамките на инициативата “Открий театъра”, в съответствие с която всички представления през ноември в Университетския театър бяха безплатни. Началото на спектакъла 18:30 ч., но много по-отрано започнаха да приивдат студенти. В крайна сметка се оказа, че местата в залата са малко и броят на правостоящите приближаваше този на седящите.

Режисьор на “Двете страни на желанието” е Катерина Христова, композитор – Ивайло Андонов, единствената роля бе поверена на Златка Керемедчиева. Златка Керемедчиева се занимава с театър от 2002, актриса е в старозагорския драматичен театър “Гео Милев”, освен това е и драматург. Носителка на наградата за най-добра женска роля в късометражен филм през 2009 за участието си във филма “13/14”. Догодина ѝ предстоят проекти като вече нашумелия у нас “LOVE.NET”, американската продукция “Conan” и “RIDEAU ROUGE A RAISKO” – една българо-френска продукция.

“Деветте страни на желанието” е история на девет жени от Ирак. На пръв поглед се разказва войната и хаоса в тази страна, но всъщност става дума за нещо много по-общо – за любов и надежда, за смърт и разруха.

Любина Топова

10 академични награди получиха най-успешните български екодипломанти

Десет академични награди – почетна грамота и стипендия от 2000 лева получиха най-успешните български дипломанти, завършили екологични специалности през 2010 година.

Отличията бяха връчени официално на 8 февруари 2011 г. от главния секретар на Министерството на образованието, младежта и науката Красимир Вълчев и Изпълнителния директор на Карлсберг България Александър Грънчаров.

Над 300 студенти (бакалавърска и магистърска степен) от седем водещи университета в страната взеха участие в инициативата “Зелените дипломанти на Карлсберг България”. Тя се провежда за втори път у нас и се реализира съвместно с Министерство на образованието, младежта и науката. Изборът на кандидати беше направен на база качество на дипломните работи, като вътрешни комисии от всеки университет-партньор излъчиха по три номинации за крайната фаза на проекта. Окончателното класиране на финалистите беше направено от независима експертна комисия, сформирана от МОМН по 10 предварително обявени ясни и измерими критерии, под председателството на проф. Рангел Гюров от НБУ.

Трима кандидати успяха да съберат мак-

сималния възможен сбор от 100 точки. Това са Ивайло Илиев и Борислава Рагъова от Аграрния университет в Пловдив и Александра Александрова от Лесотехническият университет в София. В групата на десетте най-добри се класираха още Георги Тахчиев и Юлия Стайкова от Нов български университет, Петя Цветкова (Югозападен университет “Н. Рилски”), Кристина Йорданова (Югозападен университет “Н. Рилски”), Анелия Аткава (Химикотехнологичен и металургичен университет), Наталия Георгиева (Шуменски университет) и Иван Николов (Университет по хранителни технологии).

Дипломните работи на победителите разглеждат широк спектър от реални казуси: от екологични оценки на различни еко системи и технологии, през развитие и значимост на природните паркове, до екологичните проблеми в България и в света.

“Горди сме, че дори в тази нелека за бизнеса година успяхме отново да реализираме инициативата “Зелените дипломанти на Карлсберг България”. Направихме го с ясното съзнание, че това е мъдра инвестиция в по-добро бъдеще за всички нас, която се надяваме да бъде последвана и от други компании”, обясни Александър Грънчаров, Изпълнителен директор на Карлсберг България, по време на официалната церемония по връчването на отличията. “Този проект е част от цялостната политика на компанията в подкрепа на обществено значими казуси с фокус върху грижата за околната среда. Чрез нея се надяваме да насърчим младите българи, решили да се посветят на екологични проекти в различни сфери”, допълни той.

*Вестник “Университетски дневник”
поздравява нашите НБУ победители –
Юлия Стайкова и Георги Тахчиев!*

Илиянци – Буенос Айрес

Благодарение на Студентски съвет и LAOKOONTANGO, стана факт първото събитие на територията на Нов български университет, посветено на историята и философията на аржентинското танго.

На 3 декември в био-кафенето на университета беше открита фото-изложбата “Industrial Tango” – съвместен проект на Михаил Георгиев (фотограф) и Ивайло Александров и Габриела Панчева (танц/модели). След това посетителите имаха възможността да научат повече за възникването и развитието на стила и да се насладят на танцовите демонстрации на двамата изпълнители, да гледат тематичен филм на чаша вино и да се включат в организираната милонга (танго-парти).

Ивайло Александров разказа за трудностите по време на заснемането на тематичната фото-изложба, дело на Михаил Георгиев. Уни-калните фотографии са заснети на 35 мм негативен черно-бял филм и са копирани ръчно (gelatin silver print). За мястото на снимките, е използван теренът на изоставено индустриално предприятие в близост до Илиянци. В снимките няма никаква дигитална намеса. Избран е именно този терен за снимане, защото танго е родено на прашните улици на Буенос Айрес и е реакция срещу буржоазната култура.

Лекцията на Ивайло Александров за историята на аржентинското танго бе илюстрирана от филма “Урок по танго” (The Tango Lesson – 1997), както и с последвалата милонга, където танцуващите се забавляваха до късно вечерта.

Деница Димитрова

Анти-СПИН

Студентски съвет на Нов български университет, с подкрепата на Министерството на здравеопазването, “Ротаракт София-Балкан”, “Ротаракт София-Тангра”, сдружение “Младежки глас” и Национален център по трансфузионна хематология и “Хепасист” организира за втора поредна година в НБУ анти-СПИН кампания. Тя бе открита неслучайно на 1 декември – тогава е официалният ден за борба срещу ХИВ. В отиването взе участие ректорът на НБУ доц. д-р. Людмил Георгиев. През целия ден доброволци разпространяваха презервативи и информационни брошури.

В рамките на кампанията бе представена лекцията “СПИН – един различен поглед”. На 2 декември имаше прожекции на филми на тема ХИВ/СПИН, а на 3 – всеки можеше да се изследва за хепатит В и С, ХИВ и сифилис в медицинския кабинет в НБУ.

До скоро Източна Европа бе със слабо разпространение на ХИВ, но в момента е с най-висок темп на ХИВ-инфекции. В България от 1985 до сега има регистрирани 1248 ХИВ-позитивни, като се предполага, че още около 3000 са инфектирани, без да подозират. В момента 500 от тях живеят с инфекцията, а 360 са на антиретровирусна терапия. Най-младият човек в България с ХИВ е 16-годишно момиче.

През последните 2 години се наблюдава по-бързо нарастване на болестта у нас – за 2009 и 2010 броят на наркоманите, инфектирани с ХИВ, се е увеличил с 80 човека. Смята се, че най-сериозната опасност за България е свързана със средите на наркотично-зависимите.

Любина Топова

И ИМА НЯКАКВА ТАЙНА...

ЛЮДМИЛ АНГЕЛОВ и неговият първи майсторски клас в НБУ...

Едно интервю на доц. д-р Милена Шушулова

От 10 до 22 декември 2010 г. в Концертен комплекс “България” в София, Нов български университет проведе Майсторския клас на пианиста Людмил Ангелов като едновременно с това отбеляза и 200 години от рождението на композитора Фредерик Шопен.

Познавам Людмил Ангелов толкова, колкото съм го слушала на концерти, особено последните, Шопеновите, и ми е любопитно и вълнуващо да поговорим. Какво е впечатлението ти от Нов български университет. Какво мислиш за институцията, за хората?

Това е първият ми контакт с Нов български университет и аз съм много щастлив от факта, че стана реалност една идея, която най-напред бе разговор с проф. Богданов и от там нататък всичко, което се случи в хода на времето, действително остави у мен отлични впечатления – от сериозното професионално отношение във всеки един аспект, от подготовката на майсторския клас в неговата реализация и също така в чисто човешките взаимоотношения с целия екип, което може би е най-ценното в крайна сметка. Аз съм много доволен и щастлив. Първо от тази възможност, тъй като съм правил много майсторски класове, но не и в София. Самото ниво, на което бе поставен майсторският клас бе много високо, което за мен е радостно... От самото начало инициативата беше подета с ентузиазъм, както от ръководството на университета, така и от всички по стълбицата надолу. Наистина мога да изкажа само суперлативи и то не, защото трябва да “дам тон” от куртоазия, а напротив това е самата истината. И мисля, че съответно и нивото на работа, и на учениците, които се представиха в класа, допълват тази представа от чисто човешки усещания, което най-много ме топли.

Ако трябва да кажеш нещо за себе си, с няколко изречения, а не с няколко думи, защото е по-трудно, ако трябва да се характеризираш, какво би казал? Ти си на върха в твоята кариера в момента...

Какво бих казал за себе си ли? На първо място всичко, което съм постигнал, съм го считал като нещо временно, като един етап. И винаги съм се

опитвал да търся моста към нещо следващо, не съм бил почти никога доволен от това, което съм направил. Но не съм допуснал и да ми се убива ритъмът на работа, което е много важно и което ме тласка напред. Винаги първият ми подход е крайно критичен и от там нататък, разбира се, гледам да извлека и позитивното, за да имам стимул за следваща работа. Нещо като едно непрекъснато колело, което се върти, и което, всъщност, не се върти на място, а прави една спирала и, надявам се, тази спирала да е към едно издигане на по-високо ниво, както на духа, така и на личността ми. На второ място винаги търся контакта с хората, с публиката, не защото това е част от кариерата ми. Не. Това е чисто човешкият и емоционален контакт, размяната на това пространно флуидно течение на това изживяване. Това е най-ценното. Иначе човек може да е в определени моменти под знака на едни обстоятелства, не и съвсем подготвен, не и съвсем перфектен. Но във всички положения за мен винаги е било по-важно от съвършенството да има този двустранен контакт. Ако него го няма, колкото и хубаво нещо да се изсвири, за мен е безсмислено да се прави концертът като такъв. Защото правенето на музика е нещо като свещенодействие, ние сме един вид свещеници обикновено пред една много по-широка аудитория, не както в църквата, където всичко е по интимно. Имаме огромното преимущество да не боравим с думи, с език, а с нещо, което е многократно, в пъти по-богато, с повече нюанси и съвсем директно влияе на човешките сърца – разбираемо е – МУЗИКАТА.

Как мислиш има ли нещо запазено като “марка Людмил Ангелов” или “емблема Людмил Ангелов”?

Не мисля. Хората много ме свързват първо с Шопен. Естествено Шопен е моята стара и голяма любов... Но аз в никакъв случай не мисля, че това

www.nbu.bg

трябва да бъде моята емблема. Може би ще отговоря, допълвайки преди малко своите мисли. Аз се опитвам да бъда искрен със своите изпълнения. И много важно е нещо друго, нещо, което навремето Рихтер бе казал: “Опитвам се да свиря това, което наистина ми харесва”. Това е гаранцията, че публиката ще го хареса и ще има винаги този контакт.

А за Шопен? Какво мислиш за Шопен от гледна точка на съвременните слушатели? Разбират ли Шопен? Има ли бъдеще тази музика?

Статистиката показва, че Шопен е авторът, за който в световен мащаб има създадени най-много дружества, асоциации, приятели на музиката му. Така наречените Шопенови общества. Това е композиторът, който в значителна степен превъзхожда всички останали. Дори Моцарт и Бетховен нямат такава популярност. Според мен при Шопен има и нещо друго. Той достига до такъв контакт... тази директност в контакта... с една мелодия, с една фраза спечелва веднага сърцето на слушателя. Това е невероятният талант при него – в директната, непосредствената експресия на това, което носи неговата музика. Веднага въздейства, печели в 90% публиката. И има някаква тайна... Аз толкова много свиря Шопен и още не мога да я открия. Защото има много други, може би и по-гениални композитори, но те нямат това директно привличане, тази магнетичност, която има в музиката на Шопен. Една малка мазурка, например тази, която ще свиря на концерта – оп. 17 № 4 – той я е написал на 14 години... и вече я има магията. Само като тръгнат началните акорди и веднага нещо тук в тебе се обръща. Неопишуемо просто е как може до такава степен чувствителността на един човек да е намерила точния изказ. Това е... Той е бил 14 годишен. Какво знае това момче от живота, какво е видял, но сяда и го прави. Това е гениалността... Като Моцарт... Просто и необяснимо е. Защо е така и дали някога ще разбере този феномен не знам.

Наистина смятам, че познавам музиката на Шопен, но въпреки това я преоткривам непрекъснато и колкото повече я свиря, толкова повече разбирам колко огромна бездна е това, което има в нея.

Какво ще кажеш за другия Людмил Ангелов – непианиста.

Много е трудно да отделиш другия Людмил, поради факта, че пианото е нещо, което абсолютно обсебва личността ми, времето ми. Другият Людмил е човек, който много обича да бъде с любимите хора. Те не са много, но имам един малък кръг от приятели, които може би са за цял живот. Това винаги ми е давало много сила и ме е подкрепяло. А иначе обичам най-обикновените неща, не съм ексцентричен – обичам хубавата храна, обичам хубавото вино... обичам също аз да готвя. В общи линии нямам свободно време. Имам едно малко хоби, което пак е свързано с музиката – колекционирам рядка музика, редки партитури, откривам непознати автори.

Какво ще кажеш за край...

Аз мисля, че това беше чудесен повод: това че имах възможността да се срещна с млади пианисти. И съм много оптимистично настроен, въпреки всички трудности. Виждам, че има деца, които с много желание, с много огън искат да свирят, искат да научат нещо. Това е културният капитал на нацията и надявам се, че го има и в други сфери, не само в музиката. Такива деца са достойни за нашето уважение, в цялата бездуховност в това, което ни обкръжава и това, което главно занимава техните връстници. Работата, която те правят е нещо много достойно за уважение. Стойностно. Аз се радвам, че съм част от него и надявам се да съм им бил полезен в тези 10 дена и нещо мъничко да оставя у тях именно, за да ги подтикне да продължават по този път и да отиват все по-нагоре в моженето си.

ДЕСЕТ ГОДИНИ ПО-КЪСНО ... -

**“Подай ръка, актрисо моя чудна,
да ги накажем с по един поклон!”**

... “цялата сцена е заета от квадратен или правоъгълен басейн с вода с различна дълбочина, от четирите страни на който е разположена дървена платформа с широчина от близо метър. Над басейна виси голям кристален полилей. В дъното на сцената е разположена голяма картина, изобразяваща небе, над която могат да се появят богове и богини”...

...така започва сценарият, разработен от Мери Цимерман по “Метаморфози” на Овидий – за който спектакъл, бях слушала вече почти половин година от доц. д-р Ева Волицер... “Могат да се появяват богове и богини” – си мислех... и щом могат, значи ще се появяват, а щом ще се появяват – светът ни ще бъде много по-голям... както добре бях научила от форума на професор Богданов, в който тези, които пишем – сплитаме и преобразуваме текстове, и времена, и себе си самите.

Имам дълга история на интересните разговори и случки с доц. Волицер – първо, преди десет години бяхме заедно на фестивала на НБУ – “Дионисия” в Созопол, където нейните студенти преобразени като вакханки и сатири обикаляха града и крещяха наляво и надясно “НБУ, НБУ...”, беше много хубаво – но дакото пиша осъзнавам, че тези неща не могат да се разказват обективно и така, че да се почувстват – защото не може да се разкаже – как тогава НБУ стана на 10 години, как точно преди да започне фестивалът – в САЩ взривиха кулите-близнаци и как ние научихме за това в автобуса докато пъту-

вахме към Созопол, абсолютно невярващи, в това, което чувахме, се промъкна – докато отивахме и се връщахме обратно към НБУ – усещането за война и усещането как тази война, която не е от книгите, трябва да се надживее и победи – не с какво да е – а с много добро. Нашият празник тогава се превърна в такова добро, не в празник – а в съхранение и надделяване – начин за добро, така както и самият НБУ беше станал на 10 години – съхранение, надделяване и добро. Та оттогава много добре съм запомнила Ева Волицер и нейните студенти, които ходят с белите си роби из вечерния морски град, с маслинови клонки на главите и пеят, и крещат по дионисовски: “НБУ, НБУ...”

От тогава до днес – съм гледала много от спектаклите на Ева Волицер и нейните студенти, които се сменят и променят – гледала съм “Сън в лятна нощ” – в изпълнение на поне три различни екипа от студенти и поне три различни интуации на онези думи “...само сънна бъркотия в мозъчната ви кутия, сън един сънуван лете, сън с отворени очи...” – казвани от Пък.

Миналата година пък трябваше да правим книга на доц. Волицер – и когато се стигна до корицата, както винаги правим с всички автори – и нея я попитахме: “Как си представяте корицата – какво да има на нея?” – тя помисли, придоби сериозен вид и отговори: “Искам – дух.”

Представяте ли си – как се визуализира дух. В “Метаморфози” се казва: “Туй история за тела е и как променят се и нови очертания приемат – о, богове, та нали ги превръщате вие; преобразете ме та да надникна в тайната и да мълвя слова прекрасни за началото на света и сътворението на всичко...”

За тези “Метаморфози” обаче наистина не зная какво да кажа – защото не се знае как да се говори за красивото и за това, което одухотворява – не съм бог... Искам да кажа само, че през цялото представление или се заливах от смях, или сълзите ми сами потичаха от вселенството на метаморфозите. Още докато се подготвяше представлението си спомням как Ева Волицер обикаляше из университета и питаше с блеснали очи “Дали може да подарим този спектакъл на професор Богданов за неговия юбилей?”, после как ми казваше “В лабораторията по мода ще ни ушийт костюми!”. Подготвяше спектакъла бавно и упорито, така както се правят хубавите неща. И спектакълът не просто стана хубав, той – така да се каже – ни разстреля с любов – толкова хубав, че дори – аз, която харесвам текстовете много повече от театралните интерпретации – този път си казах: “Това е! Браво!”

Браво на доц. Ева Волицер, браво на студентите, браво на Центъра за продължаващо обучение, браво на нашия Университетски театър – който вече си има къщичка, браво на НБУ!

Браво на тези, които ушиха костюмите, браво на Венера Иванова, на Иван Недялков, на Анна Пампулова, на Владимир Грънчаров, на Калоян Иванов... и на всички, които ги пишеше на плаката!

Хиляда пъти – браво на студентите, изкусни актьори – Галя Колева, Яна Стоянова, Мирослав Филков, Десислава Стефанова, Илина Андреева, Ваня Георгиева, Емил Иванов, Николай Иванов, Марсела Дестанова, Александър Иванов, Александър Котев, Ирена Данчева, Стела Мазева!

Сто хиляди пъти – браво на доц. Ева Волицер – пак!

Моята любима част беше тази за Орфей и Евридика – защото съм я виждала промъкната през всички изкуства и защото е много дъблока:

“...Тантал вече не бил жаден, а Сизиф седнал на камъка си и слушал...”

(представяте ли си? – бел. В.В.)

Този разказ за любов ли е или може би за това как тя винаги ни се изплъзва?...

Тя вече бе отпусната като дълги коси, разпилени като капките дъждовни, нестихващи и безкрайни...

Хермес към Евридика:

– ТОЙ СЕ ОБЪРНА.

Евридика към Хермес:

– КОЙ?”

Времето на представлението “Метаморфози” – десет години по-късно от “Дионисия” и десет години след взрива на кулите-близнаци – също не беше лесно време за нас – но за това няма да разказвам, а само го отбелязвам – защото по текстовете един ден се разшифрова историята. Един мой колега, на когото по същото това време, по повод на това, че искаме да издадем “За духа на законите” на Монтескьо, в поредицата, в която издадохме “Историята” на Херодот – казах: “Ние в НБУ постоянно правим различни хубави неща, но никой не ги забелязва и само ни нападат.” – ми отвърна с нещо много хубаво... каза, че в лоши периоди постоянно трябва да правим хубави неща, така че другите, които обичат да развалят хубавите неща – да не могат да ги преброят – също като в едно стихотворение на Катул, в което се казвало: целувай ме... нека се целуваме толкова, че никой да не може да преброи целувките ни... – защото се смятало, че ако някой може да преброи целувките, той ще може да наложи и контрол върху любовта. Затова и ние така трябвало да направим – да не могат да преброят целувките ни.

Ето такава целувка, от целувките, които няма да могат да бъдат преброени, беше и представлението на Ева Волицер в НБУ. Денят беше 14 януари, годината – 2011 г. – в която НБУ става на 20... а стихотворението на Катул –

*Дай ми хиляда целувки, след това сто,
след това други хиляда, след това още стотица,
после отново хиляда, после пак сто.*

*И, много хиляди когато целувките ни станат,
нека ги размесим, за да не ги знаем,
за да не може никой злобно да завиди,
когато види колко са нашите целувки.*

Веселина Василева

СТИХОВЕ ОТ Стоян Ружев и Христина Попова

Тъй тъмна

Стоян Ружев

Където позорът кънти
оualaн в несметната слава
едно непредвидено “Ти”
което в Безкрая остава

една разтълкувана смърт
изтрила пламтящите знаци
под всяка осъдена гръд
задавена в името “гърся”

позорът – смутена шега
събудена в твоите устни
далечни на всяко “сега”
в далечната моя прегръдка

върни се, когато горя
оualaн в разпътена слава
угаснала вечна мечта
тъй тъмна..

..а толкова бяла..

Влюбеност

Христина Попова

Може би редицата с която пътуваме е влажна,
... е студена
И все още мрака идва с твоите обвинения...
Издавам в паника или след страстна нощ или щом се
върна в къщи
ЕТО... топлото ме отвращава.

Буйните маски на оргазма са приятни, но утрото ги
прогонва.

Преживях раненост-бягайки от живота, но все още
пиянствам, и виждам реалността.

Илюстрация: Мауриц Ешер, “Ден и нощ”

Стоян Ружев е студент в програмата “Кино и телевизия”,
Христина Попова – в програмата “Български език и литература” – б. ред.